

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 422/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. G., N., zastúpeného advokátkou JUDr. J. T., N., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 So/36/2012 z 27. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. júla 2013 doručená sťažnosť M. G. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojich základných práv podľa čl. 39 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 So/36/2012 z 27. marca 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol: «Rozhodnutím Sociálnej poisťovne – ústredie... Bratislava zo dňa 20. 01. 2011 číslo 480 827 1620 v spojení s doplneným rozhodnutím zo dňa 31. 03. 2011 mi podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení... od 1. decembra 2010 bol priznaný starobný dôchodok v sume 338,40 EUR mesačne.

Zároveň Sociálna poisťovňa... rozhodla, že mi od 1. januára 2011 zvyšuje starobný dôchodok na sumu 344,50 EUR mesačne. Starobný dôchodok mi Sociálna poisťovňa priznala podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009...

S priznanou výškou dôchodku, ako aj s odporkyňou zohľadneným počtom dní obdobia dôchodkového poistenia som nesúhlasil, preto som proti uvedenému rozhodnutiu podal dňa 08. 03. 2011 opravný prostriedok. Konanie o opravnom prostriedku bolo vedené Krajským súdom Nitra pod sp. zn. 23 Sd/70/2011, pričom jeho rozsudkom č. 23 Sd/70/2011 -57 zo dňa 28. 11. 2011 bolo rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 20. 01. 2011 v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 31. 03. 2011 potvrdené.

Proti uvedenému rozsudku som podal odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd... rozsudkom č. k. 7 So/36/2012 zo dňa 27. 03. 2013 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre z 28. novembra 2011, č. k. 23 Sd/70/2011-57 potvrdzuje...

Sociálna poisťovňa... vychádzala zo skutočnosti, že som ku dňu vzniku nároku na dôchodok získal 6360 dní obdobia dôchodkového poistenia, čo je 17 rokov a 155 dní. Nezapočítala mi pri výpočte dôchodku doby dôchodkového zabezpečenia dosiahnuté do 31. 12. 1992. Z celkového počtu 17 010 dní dôchodkového poistenia mi uznala iba 6360 dní a priznala mi dôchodok iba vo výške zodpovedajúcej tomuto počtu dní a to 338,40 EUR mesačne.

Sociálna poisťovňa svoj postup odôvodnila ustanovením čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi ČR a SR o sociálnom zabezpečení č. 318/1994 Z. z., podľa ktorého doby zabezpečenia získané pred dňom rozdelenia ČSFR sa považujú za doby zabezpečenia toho zmluvného štátu, na ktorého území mal zamestnávateľ sídlo ku dňu rozdelenia ČSFR. Keďže podľa

názoru Sociálnej poisťovne ku dňu rozdelenia ČSFR som pracoval u zamestnávateľa Č., štátny podnik so sídlom v P., doby zabezpečenia, ktoré som získal do 31. 12. 1992, sú považované za doby zabezpečenia Českej republiky.

V konaniach vedených vyššie uvedenými všeobecnými súdmi som poukazoval na tú skutočnosť, že Sociálna poisťovňa nemôže na moju osobu aplikovať čl. 20 ods. 1 Zmluvy medzi ČR a SR o sociálnom zabezpečení...

V konaní som uviedol, že čo sa týka podmienky výhodnosti, podľa mojich prepočtov, použitie čl. 20 ods. 1 Zmluvy o sociálnom zabezpečení... je vo vzťahu k mojej osobe nevýhodné a výrazne ma diskriminuje oproti iným občanom SR, ktorí rovnako ako ja po celý svoj produktívny život pracovali na území SR...

Som občanom Slovenskej republiky, trvalý pobyt mám taktiež od narodenia v Slovenskej republike. Počas svojho produktívneho pracovného života som pracoval výlučne na území Slovenskej republiky, s miestom výkonu práce v I.

Pokiaľ ide o otázku sídla môjho zamestnávateľa ku dňu rozdelenia ČSFR na účely aplikácie článku 20 ods. 1 Zmluvy, som presvedčený o nesprávnom závere súdov, že sídlo môjho zamestnávateľa sa nachádzalo ku dňu 31. 12. 1992 v ČR. V konaní pred všeobecnými súdmi som poukazoval na tú skutočnosť, že evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia od 01. 09. 1975 až do 31. 12. 2003 vyhotovil Slovenský plynárenský priemysel, a. s. divízia Slovtransgaz. Mojim zamestnávateľom ku dňu 31. 12. 1992 podľa evidenčného listu bol Slovenský plynárenský priemysel, a. s. ako právny nástupca po organizácii Slovenský plynárenský priemysel, š.p. Slovenský plynárenský priemysel, š.p. ani jeho právny nástupca Slovenský plynárenský priemysel, a. s., nikdy nemal sídlo na území Českej republiky, čo vyplýva z úplného výpisu Slovenského plynárenského priemyslu, š. p. z obchodného registra, z ktorého je zrejmé, že od 01. 01. 1989 do 29. 06. 2001 mal sídlo v Bratislave...

V tejto súvislosti dávam do pozornosti, že aj Česká správa sociálneho zabezpečenia pri rozhodovaní o priznaní starobných dôchodkov mojim bývalým spolupracovníkom, s ktorými som desaťročia pracoval na tom istom pracovisku (kompresorová stanica č. 4 I.) a ktorí odišli do starobného dôchodku v období posledných cca 12 kalendárnych mesiacov, sa nestotožňuje so závermi Sociálnej poisťovne, že sídlo zamestnávateľa zamestnancov pracujúcich na Kompresorovej stanici č. 4 ku dňu 31.12.1992, bolo v Českej republike a „české dôchodky“ im nepriznáva. V súčasnosti evidujem medzi svojimi bývalými kolegami dosť prípadov, kedy títo poberajú výlučne dôchodok od Sociálnej poisťovne, pri započítaní

dôb dôchodkového zabezpečenia dosiahnutých do 31. 12. 1992 ako dôb dosiahnutých v Slovenskej republike (napr. sa to týka p. Vladimíra Pleška)... Upozorňujem na nerovnosť právneho posúdenia porovnateľných prípadov, ktorú nepopiera ani samotná Sociálna poisťovňa.

Napokon k otázke sídla môjho zamestnávateľa sa Najvyšší súd... vyjadril už v jeho rozsudku č. k. 6 So 129/2006 zo dňa 22. 03. 2007, ktorý rozhodoval vo veci navrhovateľa J. C. - môjho kolegu - proti odporkyni Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava vo veci predčasného starobného dôchodku; J. C. rovnako ako ja nepretržite od sedemdesiatych rokov 20. storočia vykonával prácu na pracovisku Kompresorová stanica 04 I. Najvyšší súd v cit. rozsudku uvádza, že „názor odporkyne (Sociálnej poisťovne), že sídlo zamestnávateľa navrhovateľa k 31. 12. 1992, ktorým bol podľa Najvyššieho súdu S., bolo v Českej republike, nezodpovedá skutočnosti a pokiaľ z takéhoto skutkového záveru odporkyňa vychádzala pri právnom posúdení veci, rozhodla v rozpore so zákonom, lebo nevychádzala zo skutočného stavu veci.“ Pokiaľ teda Najvyšší súd v mojom prípade dospel k inému záveru, keď konštatoval, že sídlo zamestnávateľa som mal ku dňu 31. 12. 1992 v Českej republike, ide o úplne protichodný názor toho istého súdu na analogicky prípad, čo rozhodne neprispieva k dôvere v spravodlivé súdne konanie...

„... Poistenie, získané do 31. decembra 1992 za existencie spoločného štátu na území Českej republiky preto nemožno považovať len za dobu odpracovanú v cudzine na účely čl. 46 nariadenia a z tohto dôvodu nie je možné s takými občanmi zaobchádzať inak ako s občanmi, ktorých zamestnávateľia mali za existencie spoločného štátu do 31. 12. 1992 sídlo na území Slovenskej republiky. Takýto postup by podľa názoru odvolacieho súdu bol v rozpore s čl. 12 a čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na tom nič nemení okolnosť, že zo žiadneho právneho predpisu zatiaľ nevyplýva povinnosť odporkyne priznať a vyplácať takej osobe dorovnanie rozdielu medzi výškou dôchodku, na ktorý by mala nárok v Slovenskej republike ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku a výškou dôchodku, na ktorý má k tomuto dňu nárok v Českej republike.“...

Najvyšší súd SR v mojom prípade vyjadril v rozsudku zo dňa 27. 03. 2013 odlišné právne stanovisko, možno povedať že až protichodné k stanovisku vyslovenému iným senátom tohto súdu v analogických prípadoch. Takéto protichodné právne závery neprispievajú k naplneniu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa domnievam, že postupom všeobecných súdov bolo porušené moje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

Som tiež toho názoru, že napadnutým rozhodnutím mi bolo upreté právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe vo výške zodpovedajúcej dĺžke doby poistenia, výške príjmu a z neho odvedených daní a poistného. V prvostupňovom konaní pred Krajským súdom v Nitre som predkladal súdu výpočet môjho „poškodenia“ na dôchodkových nárokoch, z ktorého je zrejmé, že rozdiel sumy starobného dôchodku, ktorá mi mala byť priznaná Sociálnou poisťovňou...na základe zhodnotenia všetkých dôb poistenia (17 010 dní), ako dôb získaných výlučne na území Slovenskej republiky a súčtu súm starobných dôchodkov na základe zhodnotenia dôb poistenia podľa článku 20 Zmluvy medzi SR a ČR o sociálnom zabezpečení predstavuje 130,37 EUR mesačne v môj neprospech. O túto sumu som každý mesiac ukrátený v porovnaní s inými občanmi, ktorí mali sídlo zamestnávateľa ku dňu zániku Čs. federácie na Slovensku a to i v porovnaní s časťou mojich spolupracovníkov, ktorí mali to „šťastie“, že poberajú výlučne „slovenský“ dôchodok, keďže im Sociálna poisťovňa zohľadnila aj doby zabezpečenia dosiahnuté do 31. 12. 1992, hoci zamestnávateľa sme mali k tomuto dátumu rovnakého. Nesúhlasím s tým, že mám niesť nepriaznivé dôsledky rozdelenia ČSFR spočívajúce v tom, že mám za 40 rokov práce odpracovanej vo vlastnej krajine priznaný dôchodok vo výške cca 80 % dôchodku, ktorý za rovnakú dobu dôchodkového poistenia, pri rovnakej výške príjmu a z neho odvedených daní a poistného poberajú moji spoluobčania.

Som toho názoru, že tak Krajský súd v Nitre ako aj Najvyšší súd SR sa pri aplikácii Zmluvy priklonili k reštriktívnemu výkladu čl. 20 ods. 1 Zmluvy a nezohľadnili účel Zmluvy, ktorý spočíval v úprave rozdelenia podielu oboch nástupníckych štátov na úhrade dôchodkov. Účelom uzatvorenia tejto zmluvy nebolo krátenie dôchodkových nárokov vlastným občanom, ktorým vyšší dôchodkový nárok vzniká nezávisle na takejto zmluve podľa vnútroštátnych predpisov. Nerovnosť založenú len v dôsledku špecifickej okolnosti, ktorá má pôvod v zániku Česko - slovenskej federácie, považujem za ústavne neprípustnú diskrimináciu jednej skupiny občanov proti iným skupinám občanov Slovenskej republiky.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo M. G. na ochranu pred diskrimináciou podľa čl. 12 ods. 1 a ods. 2 Ústavy... v spojitosti so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a so základným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... a jeho základné právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy... rozsudkom Najvyššieho súdu... sp. zn. 7 So/36/2012 zo dňa 27. 03. 2013 porušené boli.

Rozsudok Najvyššieho súdu... sp. zn. 7 So/36/2012 zo dňa 27. 03. 2013 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby v nej znova konal a rozhodol.

Najvyšší súd... je povinný zaplatiť M. G. náhradu trov konania v sume 275,94 EUR... na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. J. T. vedený v S...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu, resp. jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu týmto súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Ústavný súd ďalej pripomína, že úlohou všeobecných súdov v správnom súdnictve, teda aj krajského súdu a najvyššieho súdu v tejto veci, nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Pritom treba vziať do úvahy, že správny súd (súd konajúci o žalobe proti rozhodnutiu alebo postupu správneho orgánu) nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo

rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vzhľadom na tieto špecifiká správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu (IV. ÚS 310/2011).

Predmetom konania pred ústavným súdom je posúdenie, či rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7 So/36/2012 z 27. marca 2013 došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy a základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 39 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v tom, že najvyšší súd svojím rozsudkom nesprávne rozhodol a „*použitie čl. 20 ods. 1 Zmluvy o sociálnom zabezpečení... je vo vzťahu k mojej osobe nevýhodné a výrazne ma diskriminuje oproti iným občanom SR*“, pričom k tomu uviedol príklady fyzických osôb, v ktorých najvyšší súd rozhodol inak ako v jeho prípade.

Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok (najvyšší súd ním potvrdil rozsudok Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) z 28. novembra 2011 č. k. 23 Sd/70/2011-57, ktorým mu bol priznaný starobný dôchodok «*podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“)* a podľa článku 52 ods. 1 písm. a/ a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady (EHS) c. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009...».

Najvyšší súd v relevantnej časti svojho rozhodnutia konštatoval, že „navrhovateľ 27. decembra 2010 požiadal o starobný dôchodok s účinnosťou od 1. decembra 2010. V žiadosti oznámil, že v deň rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky..., teda 31. decembra 1992 vykonával zárobkovú činnosť na území Českej republiky pre

zamestnávateľa so sídlom v Českej republike. Ďalej uviedol, že touto žiadosťou sa domáha priznania starobného dôchodku zo Slovenskej republiky a súčasne aj z Českej republiky podľa § 31 zákona č. 155/1995 Sb...

Česká správa sociálneho zabezpečení, Praha v prílohe k svojmu vyjadreniu z 13. mája 2011 predložila odporkyni formulár E 205 CZ, podľa ktorého navrhovateľ získal do 31. decembra 1992 v českom systéme sociálneho zabezpečenia 10 713 dní dôchodkového poistenia.

V zmysle podmienok uvedených v článkoch 11 a 20 Zmluvy všetky doby dôchodkového poistenia, ktoré navrhovateľ získal k 1. januáru 1993 na území Slovenskej republiky sa považujú za doby poistenia v Českej republike. V dôsledku tejto skutočnosti mohla odporkyňa navrhovateľovi zhodnotiť na dôchodkové účely tieto doby zamestnania len Česká správa sociálneho zabezpečení, Praha podľa právnych predpisov Českej republiky.

Česká správa sociálneho zabezpečení, Praha rozhodnutím z 3. októbra 2010 priznala navrhovateľovi podľa § 29 ods. 1 písm. b/ zákona č. 155/1995 Sb... s prihliadnutím na Článok 52 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 starobný dôchodok v sume 8 475 Kč mesačne a od januára 2011 vo výške 8 791 Kč mesačne.

Z obsahu rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ splnil dobu poistenia potrebnú pre nárok na dôchodok bez prihliadnutia k dobám poistenia získaných podľa právnych predpisov iných členských štátov. Započítaná mu bola doba poistenia získaná v českom dôchodkovom poistení 10650 dní.

V slovenskom dôchodkovom poistení navrhovateľ od 1. januára 1993 získal 6 360 dní dôchodkového poistenia.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

Odporkyňa po zistení, že navrhovateľ splnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, získal 6 360 dní obdobia dôchodkového poistenia, preskúmaným rozhodnutím z 20. januára 2011 číslo 480 827 620 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok v sume 338,40 € mesačne, od 1. januára 2011 344,50 € mesačne.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa pred vydaním preskúmaného rozhodnutia na základe podkladu získaného navrhovateľom postupovala v súlade s vyššie uvedenou medzinárodnou zmluvou a nemožno jej vytýkať, že pre dôchodkové účely navrhovateľovi zhodnotila len doby zamestnania, ktoré získal od 1. januára 1993.

Navrhovateľ nepredložil ani v odvolacom konaní žiaden dôkaz o tom, že ku dňu rozdelenia ČSFR t. j. 1. januára 1993 mal jeho zamestnávateľ sídlo v Slovenskej republike a nevyvrátil údaje, uvedené vo formulári E 205 predložené Správou sociálneho zabezpečení Praha, na základe ktorých odporkyňa musela rozhodnúť...“.

Ústavný súd po preskúmaní rozhodnutia najvyššieho súdu dospel k záveru, že rozhodnutie je primeraným spôsobom odôvodnené; najvyšší súd uviedol jasné a konkrétne dôvody, prečo rozhodol o nároku sťažovateľa, tak ako rozhodol (sťažovateľovi bol priznaný starobný dôchodok za obdobie odpracovaných rokov do 31. decembra 1992, ktoré si uplatňoval aj v Slovenskej republike v sume 8 475 Kč a od januára 2011 v sume 8 791 Kč mesačne tiež orgánmi Českej republiky), a už len z tohto dôvodu nejde asi o rovnaké prípady, ako uviedol sťažovateľ, resp. o jeho diskrimináciu oproti iným osobám, keďže zo sťažnosti tieto skutočnosti nevyplývajú.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] patrí najvyššiemu súdu (m. m. I. ÚS 18/08, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09).

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnymi názormi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani právomoc ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06). V danom prípade to tak nebolo a podľa názoru ústavného súdu

najvyšší súd dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vyhodnotil, prečo považoval rozhodnutie krajského súdu za vecne správne, a vysporiadal sa pritom so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľa.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd odmietol časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľ požadoval vyslovenie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 39 ods. 1 ústavy

Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 39 ods. 1 ústavy ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, IV. ÚS 396/08), súčasťou ktorej je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 39 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. O prípadnom porušení základných práv podľa čl. 39 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom a namietaným porušením základného práva sťažovateľa upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy a ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia jeho základného práva zaručeného v čl. 39 ods. 1 ústavy a v danom prípade konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu ani nenaznačujú, že by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie práva hmotného charakteru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zaručeného v čl. 39 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

3. K namietanému porušeniu základného práva „na ochranu pred diskrimináciou podľa čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy“

Sťažovateľ namieta aj porušenie čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v spojitosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré označil za svoje základné práva.

Ustanovenia čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy majú charakter ústavných princípov, ktoré sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy a listiny. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak neboli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, nie je potrebné deklarovat' ani porušenie týchto ustanovení ústavy (IV. ÚS 119/07).

Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol aj túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2013